

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra proiectului de Lege privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

1. Evaluarea generală a nivelului coruptibilității proiectului de act legislativ

1.1. Nivelul de fundamentare a proiectului

1.1.1. Fundamentarea proiectului

Proiectul de Lege privind autorizarea executării lucrărilor în construcții a fost elaborat întru executarea „Programului legislativ pentru anii 2005-2009”, comp. I Lista actelor care urmează a fi elaborate, pct. 105, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 300-XVI din 24 noiembrie 2005 și în baza Directivei Comunității Europene nr. 89/106 din 1988, „Materiale de construcții”.

Proiectul prenotat stabilește bazele juridice și reglementează modul de autorizare a lucrărilor de proiectare, executare și desființare a construcțiilor, care vor contribui la dezvoltarea durabilă a localităților și teritoriilor administrate, prin punerea în aplicare a prevederilor documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, precum și a competențelor și obligațiilor autorităților administrației publice în acest domeniu.

Potrivit autorului, proiectul conține un șir de măsuri anticorupționale cum ar fi:

- reducerea termenului de emitere a autorizației de construire/desființare;
- posibilitatea organizării de către autoritățile emitente a autorizației de construire, a structurilor de specialitate;
- competențe ale autorităților publice în privința emiterii autorizației de construire/desființare și a certificatului de urbanism ș.a.

Concluzii și recomandări: Considerăm că argumentele invocate de autorul proiectului în nota de fundamentare justifică pe deplin necesitatea promovării acestuia.

1.1.2. Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Concluzii și recomandări: proiectul de act legislativ, având drept scop stabilirea bazei juridice și reglementarea modului de autorizare a lucrărilor de proiectare, executare și desființare a construcțiilor, este unul de utilitate publică și nu promovează și nici nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale.

1.1.3. Fundamentarea economico-financiară a proiectului de act legislativ

Concluzii și recomandări: autorul proiectului nu face referințe la acoperirea financiară a proiectului. Cu toate acestea, considerăm că implementarea proiectului nu va solicita careva cheltuieli suplimentare întrucât acesta nu reprezintă o inovație, în sensul că, raporturi similare sunt reglementate și prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 18. 04. 1997 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor”.

1.2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standardele anticorupție

Potrivit art. 10 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile necesare pentru a spori transparența administrației sale publice, inclusiv în ceea ce privește organizarea, funcționarea și procesele decizionale, dacă este cazul.

Aceste măsuri pot include, în special:

- adoptarea de proceduri sau de reglementări care să permită publicului obținerea, dacă este cazul, a informațiilor asupra organizării, funcționării și proceselor decizionale de administrație publică, precum și, ținând seama de protecția vieții private și a datelor personale, asupra deciziilor și actelor juridice care îi privesc;
- simplificarea, dacă este cazul, a procedurilor administrative, cu scopul de a facilita accesul publicului la autoritățile de decizie competente; și
- publicarea informațiilor, inclusiv a eventualelor rapoarte periodice, despre riscurile de corupție în cadrul administrației publice;

Concluzii și recomandări: suntem de părerea că proiectul de lege este lacunar în ceea ce privește transparența activității Organului Național de Dirijare în Construcții și a autorităților administrație publice locale în partea ce se referă la publicarea unor rapoarte sau informații cu privire la certificatele de urbanism și autorizațiile de construcție eliberate.

2. Evaluarea în fond a proiectului

2.1. Formulări lingvistice ambigue

La art. 1, noțiunea de emitenti –

Concluzii și recomandări: sunt necesare unele precizări. Utilizarea sintagmei „autorități ale administrației publice centrale” crează unele confuzii, întrucât se lasă să se creadă că autorizația de construire/desființare și certificatul de

urbanism pot fi eliberate și de alte autorități ale administrației publice centrale de cât Organului Național de Dirijare în Construcții, or, art. 3 și 4 ale proiectului de Lege stipulează expres, că certificatul de urbanism și autorizația de construire/desființare se eliberează de către autoritatea publică locală sau Organul Național de Dirijare în Construcții.

La art. 6 alin. (4) –

Concluzii și recomandări: *de concretizat care sunt consecințele nerespectării termenului de 15 zile necesar pentru introducerea cererii de prelungire a valabilității certificatului de urbanism.*

La art. 11 alin. (3) –

Concluzii și recomandări: *nu este clară necesitatea obligării deținătorilor de terenuri la începerea construcțiilor în termen de 2 ani de la data obținerii actului de deținere a terenului.*

La art. 14 alin. (3) –

Concluzii și recomandări: *nu ste clar de ce nu este prevăzută posibilitatea prelungirii autorizației de construire/desființare. Totodată, considerăm incorect ca prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare să se poată acorda doar o singura dată în caz de forță majoră, or, prin forță majoră se înțelege anumite împrejurări irezistibile, externe și independente de voința persoanei.*

La art. 24 –

Concluzii și recomandări: *propunem lărgirea cercului de persoane care pot cere anularea certificatului de urbanism sau a autorizației de construire/desființare de către autoritatea emitentă sau instanța de judecată. Considerăm oportun, ca orice persoană interesată să aibă acest drept.*

2.2. Discreții excesive ale autorităților publice

La art. 6 alin. (1) –

Concluzii și recomandări: *Utilizarea sintagmei „de până la” conferă posibilitatea pentru autoritatea emitentă să elibereze certificatul de urbanism în termene mai mici de 30 de zile, în absența unor criterii bine determinate. Propunem reducerea termenului de emitere a certificatului de urbanism până la 15 zile ca și în cazul autorizației de construire.*

La art. 6 alin. (2), art 10 alin. (2) –

Concluzii și recomandări: inserarea prevederilor cu privire la eliberarea certificatului de urbanism de către Organul Național de Dirijare în Construcții în cazul încălcării neîntemeiate a termenului de către autoritatea emitentă, sunt de natură să încurajeze într-un fel sau altul ne respectarea termenelor de către autoritățile emitente. Mai mult ca atât, proiectul de lege la același articol nu face referințe la perioada de timp în care certificatul de urbanism va fi eliberat de Organul Național de Dirijare în Construcții. Caracterul dubios al acestor prevederi se accentuează și mai mult prin utilizarea sintagmei „poate fi”. Aceasta din urmă posedă un potențial coruptibil întrucât, se lasă să se decidă în mod arbitrar, la latitudinea Organului Național de Dirijare în Construcții, eliberarea certificatului de urbanism.

2.3. Conflicte ale normelor de drept

La art. 30 –

Concluzii și recomandări: există în acest caz o contradicție dintre prevederile Codului cu privire la contravențiile administrative și proiectul de lege, în sensul că termenul de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art. 28 al proiectului de lege este de 2 ani, pe când termenul maxim în care poate fi aplicată sancțiunea administrativă conform prevederilor art. 37 al Codului cu privire la contravențiile administrative este de 1 an.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007 de

Megherea Marin,
inspector,
Secția prevenire și interacțiune civilă
la 25.12.2007
Informații la tel.: 257-226